

Bij Open Deur nummer 10, oktober 2007

In gesprek over: Een kwestie van beschaving

Wanneer ben je eigenlijk beschaafd? En is Nederland zo'n beschaafd land? Beschaving hebben, betekent dat mensen als mens met elkaar in relatie staan, elkaar zien, dragen en ontwikkelen, hoezeer ze ook onderling verschillen. Dat is een dagelijks leerproces.

Meetlat voor beschaving

'Want daar ligt uiteindelijk het echte ijkpunt voor onze beschaving: niet in onze mooie plannen maar in de daadwerkelijke zorg voor wie zich niet kunnen weren.'

- *Bent u het eens met deze slotzin van het eerste artikel in Open Deur?*
- *Is dit het enige ijkpunt voor beschaving of zijn er nog meer?*

Tien gouden stadsregels

De stad Gouda bedacht tien stadsregels, die aangeven hoe je met elkaar zou moeten omgaan. U vindt ze op bladzijde 4. Deel pen en papier uit (A-4) en bedenk individueel vijf of tien gouden regels voor uw stadswijk of dorp. Na tien minuten plakt iedereen zijn vel papier met de regels op de muur. Deel gekleurde stickers uit, bijvoorbeeld 10 per persoon, en laat iedereen die stickers plakken bij de regels

van haar/zijn voorkeur. Een ieder mag naar eigen inzicht stickers verdelen. Je kunt ook meerdere stickers bij één regel plakken. Inventariseer vervolgens welke regels het meest gekozen zijn en praat daarover door met elkaar. Maak tot besluit een nieuwe lijst met de beste gouden regels voor uw wijk of dorp.

Tip: Stuur met een toelichting uw beste gouden regels naar de plaatselijke krant.

Beschaving is...

Op bladzijde 5 staan zes verschillende antwoorden op de vraag 'beschaving is...' Lees deze verschillende verhalen aan elkaar voor.

- *Welk verhaal spreekt u het meeste aan en waarom?*

Veilig ruzie maken

Mensen schijnen zich in een groep pas veilig te voelen, als ze weten dat je van elkaar kan en mag verschillen. Het is de kunst om opnieuw een verschil te maken.

- *Begrijpt u deze zinnen? Leg het in tweetallen aan elkaar uit.*
- *Kunt u uit uw eigen leven een voorbeeld noemen van veilig ruzie-maken en van het accepteren van verschillen?*

Tolerantie: brug of scheidslijn?

In dit artikel op bladzijde 10 en 11 staat dat een groep Nederlanders het volgende vindt: "Wij hebben cultuur en *zij* zijn cultuur. Dat wil zeggen dat *zij* nog steeds in de greep zijn van niet-liberale cultuurwaarden en een 'achterlijke' religie."

- *Herkent u deze mening? Hoort u dit soort uitspraken in uw omgeving?*
- *Hoe kijkt u hier tegenaan?*

De auteur van het artikel schrijft dat 'tolerantie in Nederland verandert van de deugd van de terughoudendheid (niet ingrijpen, niet verhinderen) in een eigenschap waarmee ik mijzelf en mijn cultuur feliciteer en waarmee ik de ander zijn tekort inwrijf.'

- *Kent u daar concrete voorbeelden of uitspraken van?*

Geloof, hoop en liefde

In het artikel op bladzijde 12 en 13 worden Abraham en Sara, Izaak en Rebecca en Jacob, Lea en Rachel genoemd. Abraham en Sara zijn de vader en moeder van het geloof. Izaak is de zaaier van hoop. Jacob is de man van de liefde, weliswaar door schade en schande wijs geworden.

- *Bedenk andere verhalen en personen uit de Bijbel, die staan voor geloof, hoop en liefde.*

De auteur stelt dat 'geloof, hoop en liefde' en 'vrijheid, gelijkheid en broederschap' van weinig betekenis meer lijken te zijn in onze samenleving.

- *Is dat zo? Hoe ervaart u dat in uw omgeving?*
- *Wat zegt dat, volgens u, over onze beschaving?*

Tip: Bekijk bij het thema 'geloof, hoop en liefde' en 'vrijheid, gelijkheid en broederschap' één van de films uit de serie 'Trois couleurs' van de poolse cineast Kieslowski. Of bekijk één van de Tien Geboden-films van deze filmmaker. De films zijn in een aantal plaatsen te leen bij videotheken. Bij het Protestants Dienstencentrum te Zaandam, tel. (075) 655 95 10, zijn verkrijgbaar de film 'Rouge' en de Tien Geboden-films.

Geen petje, geen muziek

Op de middelbare school in Oss, waarover het artikel op bladzijde 14 gaat, staat beschaafd gedrag hoog in het vaandel. Er is veel aandacht voor kinderen en regels worden gehandhaafd.

- *Kent u meer van dit soort positieve verhalen?*

Deze leidraad werd geschreven door Burret Olde, gemeenteadviseur voor de classis Alkmaar van de Dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk in Nederland.

Contactpersoon voor een gratis abonnement op deze gespreksleidraad is (mw) Jos Postma, telefoon 030 880 1468, e-mail: j.postma@pkn.nl.

Voor een abonnement op *Open Deur, oecumenisch maandblad over vragen van geloven en leven, voor mensen binnen en buiten de kerken* neemt u contact op met Boekencentrum Uitgevers, telefoon 079 362 8628.